

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419202674
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6419202674.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Márie Podhorovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, štátny občan SR a ČR, maloletá zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky X. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XX, XXX XX O. V., štátny občan SR, právne zastúpenej Mgr. et Mgr. Líviou Šouc Kostovou, advokátkou so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom a otca K. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. O. XXX, XXX XX K., I. E., štátny občan ČR, právne zastúpený JUDr. Luciou Kolářovou, advokátkou so sídlom Přemyslovská 28, 130 00 Praha 3 - Flora, Česká republika, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23P/27/2019-159 zo dňa 3. marca 2020, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23P/27/2019-159 zo dňa 3. marca 2020 m e n í tak, že nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

Súd dočasne zveruje maloletú W. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, do osobnej starostlivosti matky X. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XX, XXX J. V., a zároveň dočasne upravuje styk otca K. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. O. XXX, XXX XX K., I. s maloletou W. B., nar. XX. XX. XXXX tak, že o t e c j e o p r á v n e ý stretávať sa s maloletou dcérou každý párný týždeň príslušného kalendárneho roku od piatka od 17.00 hod do nedele do 17.00 hod., pričom otec je povinný maloletú si prevziať pred bytom matky a po skončení styku maloletú matke pred bytom matky odovzdať a matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ju otcovi.

Nariadené neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv vedeného miestne príslušným súdom Českej republiky alebo do prijatia opatrení, ktoré bude považovať konajúci súd za primerané.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“) o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020 rozhodol tak, že výrokom I. konanie zastavil. Výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že dňa 07. 08. 2019 bol súdu doručený návrh matky maloletej, ktorým sa domáhala vo veci samej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej tak, že žiadala maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a otcovi žiadala uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 200,- Eur mesačne. Styk otca s maloletou nežiadala upraviť tento navrhovala ponechať na dohode rodičov. Ďalej súd uviedol, že po podaní návrhu vo veci úpravy rodičovských práv, dňa 10.

10. 2019 bol doručený súdu návrh matky maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd dočasne maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a dočasne upravil styk otca s maloletou každý páry týždeň v príslušnom kalendárnom roku od piatka 17.00 do nedele 17.00. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 23P/27/2019-84 zo dňa 16. 10. 2019 konanie o podanom návrhu vo veci samej a konanie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia v súlade s ustanovením § 9 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku a podľa článku 8 Nariadenia č. 2201/2003 z 27. 11. 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností zastavil, keď dospel k záveru, že ani konaním matky maloletej nedošlo k založeniu miesta obvyklého pobytu maloletej na území Slovenskej republiky a nie je tak daná právomoc slovenského súdu vo veci konať. Proti uzneseniu č. k. 23P/27/2019-84 zo dňa 16. 10. 2019, ktorým súd konanie zastavil podala matka maloletej dňa 04. 11. 2019 odvolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté, a teda uvedené rozhodnutie nie je právoplatné. Dňa 25. 02. 2020 podala matka maloletej ďalší návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhla rozhodnúť o dočasnom zverení maloletej do svojej osobnej starostlivosti, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na tamojšom súde, a zároveň žiadala dočasne upraviť styk otca s maloletou každý páry týždeň v príslušnom kalendárnom roku od piatka od 11.00 do nedele do 17.00, a to vždy za prítomnosti matky, pričom styk bude realizovaný v domácnosti matky na adrese X.. Súd prvej inštancie v ďalšom obsahu odôvodnenia poukázal na ust. § 2 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 156, § 159 ods. 1, § 161 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku upravujúce podmienky konania. Ďalej uviedol, že z obsahu súdneho spisu 23P/27/2019, konanie o návrhu matky maloletej zo dňa 10. 10. 2019 na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci dočasného zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky a dočasnej úpravy styku otca s maloletou súd uznesením č. k. 23P/27/2019 zo dňa 16. 10. 2019 zastavil, čím rozhodol o skôr podanom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 10. 10. 2019, ktoré ale nie je právoplatne skončené v dôsledku toho, že matka maloletej napadla predmetné uznesenie odvolaním. Po posúdení obsahu neskôr podaného návrhu matky maloletej na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020 súd dospel k záveru, že sa jedná o konanie s tými istými účastníkmi konania a s identickým predmetom konania, a preto bola založená prekážka litispendencie v zmysle § 159 Civilného sporového poriadku. Súd zároveň dospel k záveru, že od rozhodnutia súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 10. 10. 2019 nedošlo k podstatnej zmene dôvodov ani skutkových okolností významných pre rozhodnutie súdu o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020. Matka maloletej naliehavosť a potrebu neodkladnej úpravy pomerov vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020 znova odôvodňovala nedorozumeniami a konfliktami rodičov maloletej pri dohodnutom spôsobe a mieste realizovania styku otca s maloletou, ako aj odmietaním samotnej maloletej plniť vôľu a želanie otca tráviť s ním čas na území Českej republiky. Keďže súd prvej inštancie mal preukázané, že ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, konanie v súlade s ust. § 161 ods. 2 zastavil a o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletej prostredníctvom svojho právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f), g), h) Civilného sporového poriadku a podľa § 62 ods. 1 CMP z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Uviedla, že predmetné uznesenie napáda v celom rozsahu a navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že rozhodne o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým dočasne zverí maloletú W. B. do osobnej starostlivosti matky X. P., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na príslušnom súde. Ďalej navrhla neodkladným opatrením dočasne upraviť styk otca K. B. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou vždy každý páry týždeň v príslušnom kalendárnom roku od piatka 11.00 hod do nedele 17.00 hod, a to vždy za prítomnosti matky X. P., pričom styk bude realizovaný v domácnosti matky X. P. na adrese X. XX, XXX XX O. V.. Odvolanie zdôvodnila odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f), g), h) Civilného sporového poriadku a podľa § 62 ods. 1 CMP z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Namietala, že podľa jej názoru sú splnené podmienky na to, aby súd prvej inštancie mohol vo veci konať a rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020. Matka má za to, že napadnutým uznesením súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď konanie zastavil z dôvodu prekážky litispendencie v zmysle § 159 CSP. Matka má za to, že v danom prípade neexistuje prekážka už začatého konania, a to jednak z toho dôvodu, že sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020 domáha, aby zo strany súdu došlo k nariadeniu neodkladného opatrenia v odlišnom znení s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 09. 10. 2019. Ďalej návrh zo dňa 25. 02. 2020 je založený na

nových (odlišných) skutkových okolnostiach, ktoré podľa presvedčenia matky odôvodňujú naliehavosť a nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Nové skutkové okolnosti spočívajú v negatívne zmenenom správaní otca, ku ktorému došlo počnúc dňom 08. 01. 2020 (e-mailová správa otca); ďalej novými skutkovými okolnosťami je negatívne správanie otca v dňoch 09. 01. 2020 až 13. 01. 2020 počas ktorých otec po zrealizovanom styku s maloletou W. odmietol maloletú W. odovzdať späť do osobnej starostlivosti matky v zmysle predchádzajúcej ústnej dohody zdržiaval sa s ňou zámerne na neznámom mieste, v dôsledku čoho bola matka nútená požiadať o pomoc pri vypátraní maloletej políciu v B. nad X., ako aj Mgr. Martu Sýkorovú z odboru Sociálne-právnej ochrany detí v Českých Budějoviciach, na čo jej otec 13. 01. 2020 v reakcii na jej kroky predložil na podpis ním vypracovaný (matkou vopred nijako neprekonzultovaný) návrh dohody o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej W. a uviedol, že len v tom prípade, ak ním vypracovanú dohodu matka podpíše, tak jej umožní vziať si maloletú W. na územie Slovenskej republiky. V zmysle uvedenej dohody má byť maloletá W. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Novými skutkovými okolnosťami sú tiež i komplikácie spočívajúce pri realizovaní starostlivosti o maloletú W. v zmysle rodičovskej dohody, ktoré nastali dňa 22. 02. 2020 pri odovzdávaní maloletej v zmysle rodičovskej dohody na adrese E., X., B. XXX. Tu sa maloletá bránila akémukoľvek kontaktu s otcom, dávala to najavo krikom plačom a slovami, že sa chce vrátiť s mamou do O. V.. K záveru, že v súdnej veci neexistuje prekážka litispendencie, matka podporne poukázala na uznesenie Krajského súdu Bratislava zo dňa 30. 03. 2017 sp. zn. 9Co/42/2017. Zo skutkového deja opísaného v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020 ako aj z matkou predložených listinných dôkazov je celkom zjavné, že návrh zo dňa 25. 02. 2020 nie je založený na rovnakých skutkových okolnostiach, od ktorých odvodzuje ňou uplatnené právo. Pokiaľ mal súd pochybnosti o tom, či došlo, resp. nedošlo k podstatnej zmene dôvodov, nič nebránilo súdu prvej inštancie vykonať pred vydaním napadnutého uznesenia nevyhnutné dokazovanie. Taktiež pre úplnosť uviedla, že po podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 25. 02. 2020 sa následne dňa 27. 02. 2020 otec dostavil na adresu bydliska v O. V. s úmyslom vyzdvihnúť si maloletú W. a vziať si ju so sebou do svojej domácnosti v Českej republike. Maloletá však opätovne nesúhlasila, tomuto sa bránila, pričom matka z opatrnosti privolała do svojej domácnosti dvojčlennú hliadku Obvodného oddelenia policajného zboru Nová Baňa. Hliadka v konaní matky nezistila konanie, ktoré by napĺňalo nejakú zo skutkových podstát priestupku, alebo trestného činu. Otcovi maloletej bolo doporučené, pokiaľ je to možné, nech trávi čas so svojou dcérou W. v prítomnosti matky, keď je maloletá dcéra na ňu tak silno nadviazaná a sama s otcom ísť odmieta. Napokon matka maloletej uviedla, že súd prvej inštancie, sa v odôvodnení napadnutého uznesenia žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou ohľadom nutnosti aplikácie článku 20 ods. 1 Nariadenia Rady ES č. 2201/2003 z 27. novembra 2003, keďže má za to, že je naplnená podmienka naliehavosti na to, aby neodkladné opatrenie nariadil súd, ktorá nemá právomoc rozhodnúť vo veci samej (súd Slovenskej republiky), keďže je osvedčená skutočnosť, ktorá bráni matke domáhať sa nariadenia neodkladného opatrenia na súde, ktorý má právomoc rozhodnúť vo veci. Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti má za to, že napadnuté uznesenie je zmatečné, nie je z neho zrejmé, čo bolo podkladom pre takéto rozhodnutie a na základe akých skutočností súd prvej inštancie rozhodol. Napadnuté uznesenie a dôvody v ňom uvedené považuje matka i za arbitrarne, pričom zdôrazňuje, že k základným právam účastníka konania obsiahnutým práve na spravodlivý proces patrí i právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. Opätovne navrhla, aby odvolací súd rozhodol v zmysle petítu odvolania matky.

3. K odvolaniu matky sa písomným podaním doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 17. 04. 2020 vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu otec maloletej. Zhrnul podstatný obsah doterajšieho priebehu konania pred súdom prvej inštancie a tvrdenia matky obsiahnuté v odvolaní označil za značne skreslené a v niektorých prípadoch nepravdivé. Sám preto uviedol skutkový stav tak, ako sa podľa názoru otca skutočne stal. Poukázal na to, že s matkou dňa 13. 01. 2020 pred OSPOD v Českých Budějoviciach uzatvorili dohodu o úprave pomerov maloletej dcéry, ktorej obsahom bola striedavá osobná starostlivosť o maloletú, kedy každý z rodičov bude mať maloletú vo svojej starostlivosti po dobu 14 dní počnúc dňom 13. 02. 2020, kedy si maloletú matka preberie a odviezie do Slovenskej republiky. Miesto odovzdania bolo stanovené na adrese B. XXX, X., E. pred občerstvením Mc'Donalds. Prvé odovzdanie prebehlo 26. 01. 2020, ktoré matka maloletej skomplikovala tým, že sa naň dostavila so svojimi rodičmi a sestrou a vytvorila tak stresujúcu a nepríjemnú situáciu pre maloletú. Ďalšie odovzdanie prebehlo dňa 08. 02. 2020, kedy si matka maloletú odviezla do Slovenskej republiky. Maloletá však k matke ísť nechcela, želala si zostať s otcom, tento jej však vysvetlil, že sa takto s matkou dohodli a že si pre ňu opäť príde, nakoľko otec nechce maloletú nabádať proti matke, hoci matka maloletú proti otcovi nabáda neustále. Ďalej otec popísal incident odovzdania zo dňa 22. 02. 2020, pričom odovzdávanie

dieťaťa bolo značne stresujúce pre maloletú, trvalo približne 3 hodiny, maloletá v dôsledku konania matky a opätovne jej rodičov nechcela k otcovi ísť, a následne otec odišiel späť do Českej republiky bez maloletej. Matka mu teda ústne sľúbila, že maloletú v nedeľu alebo v pondelok 23. alebo 24. 02. 2020 otcovi privezie a odovzdá, s čím maloletá súhlasila, ukludnila sa a mala radosť, avšak matka následne maloletú otcovi neodovzdala. Otec si po maloletú prišiel dňa 27. 02. 2020, kedy maloletá naučene opakovala, že chce byť s matkou a matka otcovi nechcela dcéru odovzdať ani na prechádzku, všade musela byť prítomná a stále opakovala, že má strach, keď maloletú otcovi odovzdá, už ju neuvidí. Taktiež otec namietal nekompletnosť dôkazu predloženého a označeného ako „poskytnutie informácie - odpoveď“ zo dňa 07. 03. 2020, keďže v ňom predovšetkým chýba, že matka políciu zavolała z toho dôvodu, že nechcela otcovi maloletú odovzdať. Matka sama otcovi zakázala, aby s maloletou bol mimo jej dohľad. Záverom otec z opatrnosti zopakoval, že vo veci nie je daná miestna príslušnosť Okresného súdu Žiar nad Hronom, keď určovanie príslušnosti vo veciach rodičovských práv i dieťaťa na území členských štátov Európskej únie upravuje nariadenie Rady ES č. 2201/2003, poukázal konkrétne na kapitolu II. oddiel 2 článok 8. Vzhľadom k uvedenému je zjavné, že súčasná situácia je nežiaduca nielen vo vzťahu k otcovi, ktorý nemá možnosť vídať maloletú, čím nesmierne trpí, ale tiež vo vzťahu k maloletej, s ktorou matka, ktorá svojvoľne porušuje dohodu, ktorú sama uzavrela a zjavne ňou manipuluje. Navrhol preto, aby odvolací súd uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 03. 03. 2020 potvrdil ako vecne správne a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

4. K vyjadreniu otca sa matka maloletej nevyjadrila.

5. K odvolaniu matky ani k vyjadreniu otca maloletej sa kolízny opatrovník nevyjadril.

6. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ust. § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario uznesenie okresného súdu podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

7. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

8. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

9. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak to zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

14. Podľa čl. 20 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. 11. 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie ES č. 1347/2000 (ďalej aj len „Nariadenie“) v naliehavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať pred bežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení s ohľadom na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva tohto členského štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu.

15. Podľa ods. 2 citovaného článku 20 Nariadenia, platnosť opatrení uvedených v ods. 1 zanikne, len čo súd členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia rozhodovať vo veci samej, prijal opatrenia, ktoré považoval za primerané.

16. Odvolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že matka sa svojim návrhom vo veci samej doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 08. 08. 2013 domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej W. B., pričom navrhla zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky, otcovi maloletej uložiť povinnosť prispievať na maloletú výživným v sume 200 Eur a styk otca s maloletou upraviť nenavrhla. Tento žiadala ponechať na dohodu rodičov.

17. Po podaní návrhu vo veci samej sa matka dňa 10. 10. 2019 taktiež domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú W. B. do osobnej starostlivosti matky a dočasne upravil styk otca sa maloletou každý párný týždeň v príslušnom kalendárnom roku od piatka do nedele, a to vždy za prítomnosti a v domácnosti matky, alebo alternatívne bez prítomnosti matky, pričom miesto odovzdania a prebratia dieťaťa bude bydlisko matky.

18. Po úkonoch doručovania návrhu vo veci samej súdom otcovi maloletého dieťaťa, tento vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Žiar nad Hronom, pričom mal za to, že podľa nariadenia Rady ES č. 2201/2003 má vo veci konať súd členského štátu, v ktorom má maloleté dieťa obvyklý pobyt, pričom v súdnej veci je obvyklým pobytom maloletej Evelin Česká republika.

19. Následne súd Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č. k. 23P/27/2019-84 zo dňa 16. 10. 2019 výrokom vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať a konanie zastavil, pričom takéto rozhodnutie sa vzťahuje ako ku konaniu vo veci samej o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv, tak i ku konaniu o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 10. 10. 2019.

20. Predmetné uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom bolo napadnuté odvolaním matky maloletej, ktorá mala za to, že obvyklým pobytom maloletej je Slovenská republika a preto bola názoru, že právomoc Slovenského súdu vo veci konať a o veci rozhodnúť, je daná. Zároveň opätovne navrhovala nariadenie neodkladného opatrenia a dôvodila, že skutkové podmienky pre jeho nariadenie existujú.

21. Pred právoplatným rozhodnutím o právomoci slovenského súdu vo veci samej (a tiež o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) odvolacím súdom, podala matka opätovne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, a to dňa 25. 02. 2020, ktorý odôvodnila odlišnými skutkovými okolnosťami, udalosťami viažucimi sa na spôsob odovzdávania dieťaťa medzi rodičmi maloletej, ktoré súdu v predchádzajúcom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuvádzala.

22. Vzhľadom na toho času neprávoplatné rozhodnutie o zastavení konania z dôvodu nedostatku právomoci, Okresný súd Žiar nad Hronom odvolaním napadnutým uznesením č.k. 23P/27/2019 - 159 zo dňa 03. 03. 2020 zastavil i konanie o v poradí druhom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020, a to z dôvodu prekážky veci začatej (prekážky litispendencie).

23. Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolaciemu, bola predmetná vec predložená Okresným súdom Žiar nad Hronom dňa 15. 05. 2020 a to na rozhodnutie (1) o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom o vyhlásení nedostatku právomoci vo veci konať a zastavení konania, ako i na rozhodnutie (2) o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23P/27/2019-159 zo dňa 03. 03. 2020 o zastavení konania o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu prekážky litispendencie (prejednáváná vec) . Obe vyššie uvedené veci boli pridelené na prejednanie do senátu 14Co.

24. Odvolací súd sa najprv zaoberal, vecne prejednal a rozhodol o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 23P/27/2019 - 84 zo dňa 16. 10. 2019, ktorým vyslovil nedostatok právomoci vo veci konať a uvedené uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom potvrdil ako vecne správne, nakoľko v zhode so súdom prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru, že za obvyklý pobyt maloletej W. B. je potrebné považovať Českú republiku a preto vo veci o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej nie je daná právomoc slovenských súdov konať, ale túto má právomoc

prejednať miestne príslušný súd v Českej republike. O uvedenom Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol uznesením č. k. 14CoP/15/2020 zo dňa 19. 05. 2020.

25. Za takéhoto stavu ustálenia nedostatku právomoci Slovenských súdov však odvolací súd posúdil skutkové okolnosti popísané matkou maloletého dieťaťa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25. 02. 2020, popisujúce problematickú realizáciu styku maloletej s otcom, kedy samotné odovzdávanie a preberanie maloletej medzi rodičmi je značne komplikované, k jeho realizácii bola privolaná i policajná hliadka, v dôsledku čoho je realizácia styku otca s maloletou pre samotnú maloletú značne stresujúca až traumatizujúca.

26. Pri svojom rozhodovaní Krajský súd v Banskej Bystrici neopomenul ani tú okolnosť, že medzi rodičmi maloletého dieťaťa bola dňa 13. 01. 2020 uzatvorená dohoda pred OSPOD České Budějovice, na základe ktorej sa rodičia maloletej dohodli o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s intervalom striedania dva týždne, pričom miesto odovzdania maloletej bolo určené v štáte Rakúsko, Viedeň, pred reštauráciou rýchleho občerstvenia. Rovnako odvolací súd vzal do úvahy i tú skutočnosť, že v Českej republike bolo na návrh otca začaté konanie o úprave výkonu rodičovských práv k maloletej W. B. pod sp. zn. 37Nc/166/2019, ktoré však bolo uznesením Okresného súdu v Českých Budějoviciach č. k. 37Nc/166/2019-60 zo dňa 04. 12. 2019 prerušené do právoplatného skončenia konania o úprave a výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedeného Okresným súdom Žiar nad Hronom, Slovenská republika pod sp. zn. 23P/27/2019.

27. Ďalšou skutočnosťou, na ktorú odvolací súd v danej veci a v danom čase prihliadol, bola mimoriadna situácia ako na území Slovenskej republiky, tak i na území Českej republiky spôsobená nebezpečenstvom šírenia vírusu COVID 19, v dôsledku ktorého je mimoriadne upravený i cezhraničný styk v rámci členských štátov Európskej únie, voľný pohyb osôb ani v rámci Schengenského priestoru možný nie je. Vzhľadom na skutočnosť, že rodičia maloletej majú medzi sebou uzavretú dohodu o striedavej osobnej starostlivosti v intervale dvoch týždňov, avšak miesto odovzdávania a preberania maloletej je mimo Slovenskej republiky a mimo Českej republiky (v Rakúsku) v dôsledku aktuálneho všeobecného stavu, je dohoda rodičov v čase rozhodovania odvolacieho súdu nevykonateľná, prípadne vykonateľná len s obzvlášť závažnými ťažkosťami. Realizácia takejto dohody je podstatne sťažená tiež negatívnym správaním samotnej maloletej, ktorá odovzdávanie od jedného rodiča k druhému nedokáže zvládnuť bez neúmerného stresu prejavujúceho sa popisovaným krikom a plačom, v dôsledku čoho sú podmienky uvedenej dohody rôzne upravované a menené oboma rodičmi maloletej (predovšetkým matkou maloletého dieťaťa) a preto je v danej situácii nevyhnutné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania a dočasne a v nevyhnutnom rozsahu nastaviť režim realizácie styku tak, aby väzby maloletej s otcom neboli pretrhnuté ani oslabené, ale aby sa zachovali do času, kým nebude rozhodnuté o zverení maloletej do osobnej starostlivosti a pokiaľ nebude súdom upravený styk rodičov k maloletej.

28. Nariadením neodkladného opatrenia odvolací súd sledoval najlepší záujem maloletej, aby zmena výchovného prostredia v uvedenom dočasne upravenom čase bola pre maloletú čo najmenej zaťažujúca a stresujúca a preto styk otca s maloletou upravil tak, že tento je oprávnený s maloletou stretávať každý páry týždeň od piatku od 17.00 h do nedele do 17.00 hod, kedy si maloletú vyzdvihne pred bytom matky a v rovnakom mieste ju po skončení realizácie styku v nedeľu o 17.00 h matke odovzdá.

29. Odvolací súd neakceptoval návrh a požiadavku matky, aby styk bol realizovaný za prítomnosti matky a v domácnosti matky na adrese O. V., X. XX, nakoľko uvedené miesto je domácnosťou rodičov matky, pričom sa jedná o trojizbový byt, v ktorom reálne bývajú obaja rodičia matky maloletej, samotná matka maloletej s maloletou, pričom v uvedenom sa počas konania zdržiavala i sestra matky maloletej navrátiť sa z Austrálie. Uvedené podmienky nie sú vhodné pre realizáciu styku otca s maloletou, ktorý má rovnaké právo ako matka, tráviť čas s maloletou nerušene podľa svojich predstáv a plánov. Navrhované znenie neodkladného opatrenia matkou tak odvolací súd neakceptoval, nakoľko je nevykonateľné.

30. Odvolací súd zvyrazňuje, že sa jedná o úpravu dočasnú, prechodnú, kedy mal súd vo veci zistené, že o úprave výkonu rodičovských práv k maloletej je bez ďalšieho pripravený konať miestne príslušný súd v Českej republike, ktorý už začaté konanie o úprave výkonu rodičovských práv k maloletej iniciované návrhom otca osobitným uznesením prerušil, avšak po právoplatnom skončení konania na súde v Slovenskej republike bude vo veci ďalej konať.

31. Odvolací súd tak pristúpil k nariadeniu neodkladného opatrenia i za situácie nedostatku právomoci slovenského súdu o veci konať a rozhodnúť a to postupom podľa čl. 20 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

32. Do rozhodnutia českého súdu o úprave výkonu rodičovských práv k maloletej W. je nariadeným neodkladným opatrením maloletá zverená dočasne matke a zároveň je zachované právo styku otca s maloletou počas celého každého párneho víkendu bez prítomnosti matky tak, aby nedošlo k oslabeniu väzieb medzi maloletou a jej otcom, a aby bolo možné vzťah medzi maloletou a otcom i naďalej budovať novými zážitkami a spoločne stráveným časom.

33. S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23P/25/2019-159 zo dňa 03. 03. 2020 zmenil tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, pričom trvanie neodkladného opatrenia určil do času právoplatného rozhodnutia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv k maloletej W. súdom Českej republiky alebo do momentu prijatia iných primeraných opatrení, na ktoré príslušný konajúci (český) súd oprávňuje o.i. ust. čl. 20 ods. 2 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

34. O trovách konania ako prvoinštančného tak i odvolacieho, odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, keď nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania jednému z účastníkov konania, t. j. keď nebol v súdnej veci dôvod postupovať podľa § 55 CMP.

35. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).